

Turkiston

1925-yildan chiqqan boshlagan

«Kamolot» yoshlar ijtimoiy harakati Markaziy Kengashining nashri

www.turkiston.uz

2015-yil 22-mart, yakshanba № 23 (15869)

ПРЕЗИДЕНТ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ НАВРЎЗ БАЙРАМИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ МАРОСИМДАГИ СЎЗИ

Ассалому алайкум, азиз ва тандошлар!

Муҳтарам меҳмонлар!

Шу кунларда табиат уйғониб, баҳор келиши билан она юртимиз — Ўзбекистонимиз заминига Наврўзи олам кириб келмоқда.

Ҳаммамиз орзиқиб кутади-ган, янгиланиш ва яшариш, шоду хуррамлик рамзи бўлган ана шундай энг кўҳна, олижаноб байрам билан сиз, азизларимни, бутун халқимизни чин қалбимдан табриклаб, барчангизга ўзимнинг юксак ҳурмат-эҳтиромимни билдиришдан бахтиёрман.

Қадрли юртдошларим!

Барчамизга маълум, дунёда бир-биридан буюк, бир-биридан ажойиб байрамлар кўп. Лекин улар орасида Наврўз айёми ўзининг қадимийлиги, табиатимизга уйғунлиги ва гўзаллиги билан, маъно-мазмунининг теранлиги билан бошқалардан ажралиб туради.

Ва айна шунинг учун ҳам уйғониш ва яшариш тимсоли бўлмиш бу буюк айёмни ҳар бир хонадон, ҳар бир оилада бағрини кенг очиб, **“Хуш келибсан ўлкамизга Наврўз, қадаминг кутлуғ бўлсин!”**

Ҳақиқатан ҳам, минг йиллар аввал — “Авесто” даврида пайдо бўлган Наврўзи олам бизнинг халқимиз учун энг кўҳна, асл миллий, шарқона янги йил

дебочаси сифатида доимо соғиниб, ардоқлаб қарши оладиган, ҳар қайси уйга шодлик ва хурсандчилик олиб келиши, ўша замонлардан буён халқимизга мансуб бўлган анъана ва қадриятларни безавол сақлаб келиши билан **барчамизга қадрли ва азиздир.**

Кўклам айёми келиши билан ажодларимиз, ота-боболаримиз ризку рўзини тилаб, кўш хайдаб, далага дон сочиб, ям-яшил адирларда от чоптириб, Наврўз сайилларини ўтказгани худди кечагидек бўлиб туюлади ва барчамизни беихтиёр ана шу байрамонга кайфиятга берилиб кетишга ундайди.

Айни шу кунларда маҳалла-кўй дошқозонлар атрофида жамулжам бўлиб, аёлларимиз, момоларимиз тунни тун демасдан, ҳеч чарчамасдан, эзгуният, завқ ва хурсандчилик билан **инсонга куч-қувват берадиган сумалак ва ҳалим, кўксомса ва гўжа каби тансиқ неъматларни тайёрлаб**, уларни ўз оиласи ва дўсту биродарлари билан баҳам кўриши каби ота-боболаримиз, ажодларимиздан қолган бетакрор анъана ва одатларимиз юртимизга, уйларимизга кириб қолгандек, ўзимизни эса атроф-табиатимизнинг ажралмас бир қисмидек ҳис қиламиз.

(Давоми 2-саҳифада)

ҲАР КУНИМИЗ НАВРЎЗДЕК ЗАВҚЛИ БЎЛСИН!

Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Миллий боғида Наврўз умумхалқ байрамига бағишланган тантаналар бўлиб ўтди

Баҳорни севмайдиган, соғиниб кутмайдиган одам бўлмаса керак. Чунки у оламга илиқлик, тиниқлик олиб келади. Кўёш чарақлаб кўнгилларни ёриштиради. Табиат уйғониб, атроф гўзалликка бурканади. Қушлар чуғури жилғалар овозига жўр бўлади. Майин шаббод гулларнинг тотини олиб қочади...

Баҳор севимли ва ардоқли байрамимиз Наврўзни бошлаб келади.

Давлатимиз раҳбарининг “2015 йилги Наврўз умумхалқ байрамига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш тўғрисида”ги қарорига мувофиқ, юртимизнинг барча ҳудудларида бу айёмга ҳар томонлама пухта ҳозирлик кўрилди.

Халқимиз бу кунни янги муваффақиятлар ва янги умидлар билан кутиб олмоқда. Шундай фаровон кунларга, байрамларга етганига шукроналар айтиб, хурсандчилик қилмоқда.

21 март. Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон Миллий боғи байрамони безатилган.

Бу ерга сенаторлар ва депутатлар, ҳукумат аъзолари, фан, маданият ва санъат намояндалари, ишлаб чиқариш илғорлари, тадбиркорлар, табаррук кексалар, мамлакатимизда фаолият кўрсатаётган хорижий давлатлар элчихоналари ва халқаро ташкилотлар ваколатхоналарининг вакиллари ташриф буюрган.

Соат 10:00. Майдонга Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов кириб келади.

Байрам тантанасига йиғилганлар давлатимиз раҳбарини қарсақлар билан кутиб олади.

Чорлов мусиқаси янграйди. Сўз Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримовга берилади.

Президентимиз халқимизни Наврўз байрами билан муборакбод этади.

Майдон узра ҳаёт мўъжизаси — табиат уйғонишини мадҳ этувчи наво таралади. Улкан мониторларда юртимизнинг гўзал манзаралари — ям-яшил боғлар, пурвиқор тоғлар, замонавий иншоотлар, бунёдкор замондошларимиз қиёфаси намоён бўлади.

(Давоми 2-саҳифада)

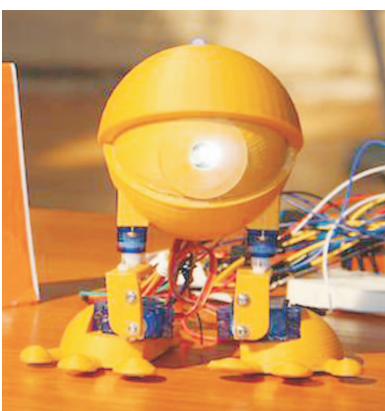
АКТ va yoshlar

“АҚЛЛИ СВЕТОФОР”, ВЕБ-РЕПЕТИТОР ВА ҲАРАКАТЛАНУВЧИ ЧИРОҚЛАР

бундай маҳсулотларни ўзбек талабалари яратмоқда

Тошкент ахборот технологиялари университетида илк бор талабалар яратган дастурий ва техник ишланмалар жамоатчилига намойиш этилди. Махсус кўргазмага келганлар 90дан ортиқ ихтиро: веб-сайт ва веб-иловалар, мобиль қурилмаларга мўлжалланган дастурий маҳсулотлар, компьютер ўйинлари, Windows операцион тизими учун махсус дастурлар ҳамда электроникага доир техник ишланмалар билан танишдилар.

(Давоми 4-саҳифада)

“Kamolot”da mehmonda

Миллат борки, Наврўз яшайди!

Пойтахтимиздаги Ёшлар ижод саройида «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати ташкил этган навбатдаги онлайн мулоқот бетакрор ва навқирон Наврўз тароватини дилларга олиб кирди.

«Наврўз соғинчи» мавзуйига бағишланган бу галги мулоқотда фольклоршунос олим Омонулла Мадаев, тарихчи олима Муборак Юнусхўжаева, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист, журналист Фарҳод Бобононов, Ўзбекистон халқ артисти Муқаддас Холиқова «Камолот» меҳмони бўлиб, реал вақт режимида интернетдан йўлланган саволларга жавоб бердилар.

(Давоми 5-саҳифада)

ПРЕЗИДЕНТ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ НАВРЎЗ БАЙРАМИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ МАРОСИМДАГИ СЎЗИ

(Давоми, бошланиши
1-саҳифада)

Ана шу дилбар фаслда инсонларнинг бир-бирига меҳрибонлик кўрсатиши, беморларга, муҳтож бўлганларга беминнат ёрдам бериш, табаррук кексаларимизнинг дуосини олиш каби ноёб фазилатлар албатта одамнинг кўнглини юмшатади, доим яхшиликка интилишга, ўзаро меҳр-оқибатли бўлишга чорлайди.

Наврўзи оламнинг яна бир бетакрор хислати борки, у ҳар қайси уй, ҳар қайси юрда, бутун ер юзида тинчлик ва осойишталик бўлишига даъват этади.

Бу айёмда турли гина ва аразлар унутилади, уруш ва жанжаллар тўхтайдди, муросаи мадора, аҳиллик, одамийлик қарор топади.

Азиз юртдошлар, кадрдонларим! Шулар ҳақида гапирганда, Наврўзнинг бундай ўлмас ғоялари, руҳи ва фалсафаси ҳозирги кунда тобора кучайиб бораётган қарамақаршиликларни, турли можаро ва урушларни фақатгина сиёсий ва тинчлик йўли билан ечиш кераклигига даъват этишини, уни айнан бугунги ҳаётимизнинг энг ўткир, энг долзарб муаммолари билан узвий боғланганини яна бир бор тасдиқлаб беради.

Бизга, ўзбек халқига нима керак — тинчлик ва омонлик керак, деган даъват эл-юртимиз орасида тобора кенг тарқалиб бормоқда. Бунинг асосий маъноси — бугунги нотинч, кескинлашиб бораётган замон барчамиздан хушёр ва огоҳ бўлишни талаб этаётганини, тинч ва осуда ҳаёт учун, мана

шу мусаффо осмон учун курашиш, бутун дунё билан ҳамжиҳат ва ҳамкор бўлиб яшашни билдиради.

Фурсатдан фойдаланиб, бугунги Наврўз шодиёнамизда иштирок этаётган барча чет эллик меҳмонларимизга, хорижий элчихоналар ва халққаро ташкилотларнинг вакилларига сизларнинг номингиздан, бутун халқимиз номидан чуқур ҳурмат ва миннатдорлик билдириб, уларнинг мамлакатлари ва халқларига тинчлик-омонлик, фаровонлик ва равақ тилашга ижозат бергайсиз.

Бугун катта умид ва ишонч билан ҳаётга кириб келаётган, ўз фикрига, замонавий билимга эга, Ватанимизнинг эртанги куни учун масъулиятни ўз зиммасига олишга қодир бўлган сиз, навқирон ўғил-қизларимизга, сизларнинг тимсолингизда бутун

Ўзбекистон ёшларига қарата айтмоқчиман: **биз ҳеч қачон ҳеч кимдан кам бўлмаганмиз ва ҳеч қачон ҳеч кимдан кам бўлмаймиз!**

Кўзлаган мақсад-муддаоларимизга албатта етамиз!

Азиз ва муҳтарам ватандошларим! Барча-барчангизни бағримга босиб, яна ва яна бир бор бугунги гўзал айём билан қутлаб, қалбимдан, юрагимдан чиқадиган самимий тилақларимни изҳор этмоқчиман.

Наврўз ҳар бир оила, ҳар бир хонадонга, бутун юртимизга тинчлик-омонлик, бахту саодат, файзу барака олиб келсин!

Эзгу орзу-ниятларимиз ушалсин, Ўзбекистонимиз янада обод ва фаровон бўлсин!

Наврўзи олам барчамизга муборак бўлсин!

ҲАР КУНИМИЗ НАВРЎЗДЕК ЗАВҚЛИ БЎЛСИН!

(Давоми, бошланиши
1-саҳифада)

Юракларни энтиктириб қадим ва кадрдон наволар янграйди. Миллий қадриятларимизни асраб-авайлаб, аждодларимиз маънавиятини мужассам этиб асрлар қаъридан келади бу кўшиқ.

Истиқлол йилларида халқимизнинг бой қадриятлари, маънавий ва маданий мероси тикланди. Амир Темур, Мирзо Улуғбек, Жалолиддин Мангуберди, Алишер Навоий ва бошқа улғу боболаримизнинг юбилейлари кенг нишонланди. Абдуҳолик Ғиждувоний, Имом Бухорий, Баҳоуддин Нақшбанд, Имом Термизий, Имом Мотуридид, Аҳмад Фарғоний, Бурҳониддин Марғиноний каби буюк аждодларимиз қадамжолари обод этилди, ҳаёти ва бебаҳо мероси ўрганилмоқда.

Самарқанд, Бухоро, Хива, Шаҳрисабз, Қарши, Термиз, Тошкент, Марғилон сингари муаззам шаҳарларимиз юбилейи халққаро миқёсда тантана қилинди. “Авесто”нинг 2700 йиллиги, “Алпомиш”нинг 1000 йиллиги, Хоразм Маъмур академиясининг 1000 йиллигини нишонлаш асносида тарихимиз янада теран ўрганилди, шаҳарсозлигимиз, маданиятимиз илдизлари тадқиқ этилди.

2014 йил 15-16 май кунлари Самарқандда ўтган “Ўрта асрлар Шарқ алломалари ва мутафаккирларининг тарихий мероси, унинг замонавий цивилизация ривожидagi роли ва аҳамияти” мавзусида халққаро конференция дунёда буюк аждодларимизнинг даҳосига ҳурмат-эҳтиром, уларнинг бой илмий меросини ўрганишга қизиқиш ҳаммиша баланд бўлганини кўрсатди. Унда иштирок этган олимлар, нуфузли халққаро ташкилотлар раҳбарлари, илмий марказлар ва институтлар мута-

хассислари Ўзбекистон алломаларининг дунё илм-фани ва маданияти ривожига қўшган ҳиссасини яна бир бор эътироф этди.

Наврўз мамлакатимизда яшаётган миллати, тили ва динидан қатъи назар, барча юртдошларимиз учун севимли байрамга айланган. Чунки у тинчлик, омонлик, аҳиллик байрами.

Бу ҳамжиҳатлик байрам саҳнасида ҳам ўз ифодасини топади. Турли тиллардаги куй-қўшиқларда юртимиздаги миллатлараро тотувлик, умумбашарий қадриятлар намойён бўлади. Ўзбекистонимизнинг озодлиги ва тинчлиги, халқимизнинг бирлиги ва бағрикенглиги, дўстлик ва муҳаббат тараннум этилади.

Тинч-осойишта элда байрамлар бўлади, ҳаловатли халққа хурсандчилик ярашади. Мамлакатимиз мустақиллигининг илк йилларидан тинчликпарвар сиёсат юритиб келмоқда. Ўзбекистон ҳеч қандай ҳарбий блокларда иштирок этмайди. Давлатимиз ташқи сиёсати миллий манфаатларнинг устуворлиги, халққаро ҳуқуқ меъёрларига риоя этиш, баҳсли масалаларни тинч йўл билан ҳал қилиш тамойилларига асосланади.

Мамлакатимизнинг жаҳон ҳамжамиятидаги обрў-эътибори тобора ошиб бормоқда, барча соҳаларда улкан ютуқ ва марраларга эришилмоқда. Энг ривожланган давлатлар, дунёга донғи кетган компаниялар юртимиз билан ҳамкорликка интилмоқда.

Иқтисодиётни таркибий ўзгартириш борасида амалга оширилган ислохотлар самарасида автомобилсозлик, нефть ва газни қайта ишлаш, замонавий маиший техника, компьютер ва мобиль телефонлар ишлаб чиқариш каби янги саноат тармоқларига асос солинди. Озиқ-овқат, энгил саноат, кимё, қурилиш материаллари саноати корхоналари модернизация қилинди. Бугун уларда тайёрланган маҳсулотлар аҳоли эҳтиёжини тўла таъминлаб, дунё бозорларини ҳам забт этмоқда.

Истиқлол йилларида Ўзбекистон иқтисодиёти 5 баробардан зиёд ўсди. Аҳоли даромадлари жон бошига ўртача 8,7 баробар кўпайди. Мамлакатимизнинг экспорт ҳажми ва олтин-валюта захиралари барқарор суръатлар билан ошиб бораётгани бугун ривожланган давлатларнинг ҳам ҳавасини тортмоқда.

Жаҳон миқёсидаги глобал молиявий-иқтисодий инқироз давом этаётганига қарамасдан, саноқли мамлакатлар қаторида Ўзбекистонда ялпи ички маҳсулотнинг йиллик ўсиш суръатлари кейинги 10 йил давомида 8 фоиздан зиёд бўлиб келмоқда. Жорий йилда ҳам ана шундай юксак ўсиш суръатлари кутилаётир.

Бу мустақиллиқнинг илк йилларида асос солинган ва халқимиз кенг қўллаб-қувватлаган тараққиётнинг “ўзбек модели” самараларидир. Иқтисодиётнинг мафқурадан холилиги ва сиёсатдан устунлиги бозор эркинлигини таъминламоқда. Давлатнинг бош ислохотчи вазифасини бажариши барча соҳаларни изчил ва уйғун ривожлантириш имконини бермоқда. Қонун устуворлиги инсон ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоялаш, барқарорликни мустаҳкамлашда муҳим омил бўлмоқда. Кучли ижтимоий сиёсат халқимизга моддий ва маънавий мадад бераётир.

...Саҳнага болакайлар чопиб келади. Майдон шўх-шодон кулгуга тўлади. Уларнинг беғубор чеҳраси, ёниб турган кўзлари, жарангдор куй-қўшиқлари барчага завқ-шавқ бағишлайди.

Халқимиз аввало фарзандлар камолини ўйлаб, эзгу орзулар билан яшайди. Бу менталитет давлатимиз сиёсати, мамлакатимизнинг стратегик мақсадларида ҳам ўз ифодасини топган.

Фарзандлари соғлом юрт қудратли бўлур, қудратли юртнинг фарзандлари соғлом бўлур, деган ғоя асосида мамлакатимизда баркамол авлодни тарбиялашга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Соғлом бола йили, деб эълон қилинган 2014 йилда бу борадаги ишлар кўлами янада кенгайди. “Соғлом она — соғлом бола” лойиҳаси доирасида жами 13 миллион 600 мингдан зиёд аёллар ва болалар тиббий кўриқдан ўтказилди. Шифохоналар, поликлиникалар замонавий тиббиёт асбоб-ускуналари билан жиҳозланди. Жамиятимизда соғлом турмуш тарзини қарор топтириш, соғлом болаларни дунёга келтириш ва соғлом ўстириш, оилаларни мустаҳкамлаш борасидаги ишлар изчил давом этмоқда.

Президентимизнинг 2014 йил 1 августдаги “2014-2018 йилларда Ўзбекистонда аҳолининг репродуктив саломатлигини янада мустаҳкамлаш, оналар, болалар ва ўсмирлар соғлигини муҳофаза қилиш борасидаги Давлат дастури тўғрисида”ги қарори болаларимизни жисмоний ва маънавий жиҳатдан камол топтириш, ёшларга оид давлат сиёсатини янги босқичга кўтаришга хизмат қилмоқда.

Таълим тизими изчил ривожлантирилиб, ёшларимизнинг замонавий асосда билим олиши, касб-хунар эгаллаши учун кенг имкониятлар яратилмоқда. Мактабни тамомлаган ёшлар ўрта махсус таълим тизимига, лицей ва коллеж битирувчилари иш ва ўқишнинг кейинги босқичларига тўлиқ қамраб олинмоқда.

2014 йилда мамлакатимизда 1 миллионга яқин иш ўрни ташкил этилди. Таълим муассасаларининг 600 мингдан зиёд битирувчиси иш билан таъминланди.

(Давоми 3-саҳифада)

(Давоми, бошланиши
1-, 2-саҳифаларда)

Ёшларимиз камолоти халқаро мусобақаларда яққол намоён бўлаётир. Хитойнинг Нанкин шаҳрида бўлиб ўтган ўсмирлар ўртасидаги иккинчи Олимпия ўйинларида 28 нафар ёш спортчимиз 4 олтин, 3 кумуш, 3 бронза медални қўлга киритди. Жанубий Кореянинг Инчон шаҳрида ўтказилган XVII Осиё ўйинларида спортчиларимиз 44 медалга сазовор бўлиб, Ўзбекистон ёшлари ҳеч кимдан кам эмаслиги ва ҳеч кимдан кам бўлмаслигини яна бир бор исботлади.

...Наврўз томошалари кўтаринки руҳда давом этади. Фольклор-этнографик ансамблларнинг чиқишлари, халқ ўйинлари байрамни янада қизитади. Уларда халқимизнинг бой маданияти, турмуш тарзи ва қадриятлари ўз аксини топади. Куйлар қўшиқларга, қўшиқлар жўшқин рақсларга уланади.

Наврўз қадимдан деҳқончилик мавсумининг бошланиши ҳисобланган. Ота-боболаримиз айна шу паллада эл-юрт дастурхони тўкин бўлсин, деган ниятда ерга барака уруғини сочганлар.

Қишлоқ хўжалигида бозор муносабатлари жорий этилгани, ерларнинг мелиоратив ҳолати яшилгангани, фермерлик ҳаракатига кенг йўл очилгани, уларнинг меҳнатга муносабати юксалгани самарасида озиқ-овқат маҳсулотлари етиштириш йилдан-йилга кўпайиб бормоқда. Саноат, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик ривожини уларни қайта ишлаш, элимиз дастурхонига етказиб беришда муҳим омил бўлаётир.

Бугун бозорларимизда йўқ нарсанинг ўзи йўқ. Дастурхонларимиз тўкин ва фаровон, уларимиз обод, файзли.

Мамлакатимиздаги бундай фаровонлик, мўл-кўлчиликка бутун дунё ҳавас қилмоқда. 2014 йил 6 июнда пойтахтимизда бўлиб ўтган "Ўзбекистонда озиқ-овқат дастурини амалга оширишнинг муҳим захиралари" мавзусидаги халқаро конференцияда қатнашган хорижлик мутахассислар ва ишбилармонлар бундан алоҳида эътироф этди.

Ўтган йили мамлакатимизда қишлоқ хўжалиги тарихида биринчи марта 8 миллион 50 минг тонналик галла, 3 миллион 400 минг тоннадан зиёд пахта хирмони бунёд

ҲАР КУНИМИЗ НАВРЎЗДЕК ЗАВҚЛИ БЎЛСИН!

этилгани элу юртимизга файзу барака ёғилаётганидан яна бир далолат бўлди.

Бу файзу тароват шаҳару қишлоқларимиздаги ободликда ҳам намоён. Мамлакатимизда амалга оширилаётган кенг қўламли бунёдкорлик ишлари, айниқса, қишлоқларда намунавий лойиҳалар асосида барпо этилаётган уй-жойлар Ватанимиз чиройига чирой қўшмоқда. Халқимизнинг миллий ҳаёт тарзи, юртимиз табиатида мос равишда, замонавий муҳандислик коммуникациялари асосида кенг, ёруғ ва қулай этиб қурилган ушбу уй-жойлар оилаларнинг ҳаёт сифатини оширмоқда, айниқса, хотин-қизларнинг оғирини енгил, мушкулени осон қилмоқда.

Ёшларни қўллаб-қувватлашга оид дастурларга мувофиқ, ёш оилаларга топширилаётган «Камолот» уйлари уларнинг оёққа туриб олиши, ҳаётда ўз ўрнини топиши ва фарзандларини баркамол этиб тарбиялаши учун рағбат, катта мадад бўлмоқда.

Мамлакатимиздаги тинчлик ва барқарорлик барча соҳалар қатори туризм ривожига ҳам муҳим омил бўлмоқда. Дунёга машхур ўзбекона меҳмондўстлик, замонавий туризм инфратузилмаси ва юқори сифатли хизмат дунё сайёҳларини ўзига жалб этмоқда.

2014 йилнинг октябрида Самарқандда БМТ Жаҳон сайёҳлик ташкилоти Ижроия кенгагининг 99-сессияси ўтқа-

зилди. Бу халқаро майдонда Ўзбекистон обрўсининг тобора ошиб бораётгани, мамлакатимизнинг улкан сайёҳлик салоҳияти жаҳон ҳамжамияти томонидан юксак эътироф этилаётганининг яна бир далолати бўлди. Ушбу анжуман жаҳон жамоатчилигини мамлакатимизнинг сайёҳлик салоҳияти билан кенг таништириш, хорижнинг сайёҳлик компаниялари билан ҳамкорликни янада кенгайтириш ва мустақамлашга хизмат қилди.

...Байрам тантанаси янада қизийди. Мониторларда улоқ-кўпқари, кураш, арқон тортиш, тош кўтариш, дорбозлик каби элимизнинг завқли анъаналари намойиш этилади. Дошқозонларда тўқчилик, мўл-кўлчилик рамзи сифатида сумалак, ҳалим ва гўжа тайёрланади. Уланчию лапарчилар Ватан, Наврўз, табиат ҳақида қўшиқлар айтади.

Наврўз фаслида инсон ўзини табиатнинг ажралмас, узвий бир қисми сифатида ҳис этади. Атроф-муҳитни, она заминни эъзозлаб, унинг неъматларини қадрлаб яшаш кераклигини теранроқ англайди.

Халқимиз азалдан табиатни севиб, ардоқлаб яшаган. Мамлакатимизда атроф-муҳитни асраш, барқарор ривожланишга эришиш борасида кўплаб лойиҳалар амалга оширилмоқда.

Урганч шаҳрида «Орол денгизи минтақасидаги экологик офат оқибатларини юмшатиш бўйича ҳамкорликни ривожлантириш» мавзусида ўтказилган халқаро конференция бу борада яна бир муҳим қадам бўлди. Унинг натижалари Оролбўйи минтақасида экологик ва ижтимоий-иқтисодий аҳволни яхшилаш, ушбу экологик офатнинг салбий оқибатларини камайтириш учун халқаро ҳамкорликни янада ривожлантиришда алоҳида аҳамият касб этди.

Янгиланиш — нафақат табиатга, балки жамият ҳаётига ҳам хос жараён. Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепциясига мувофиқ юртимизда демократик янгиланишлар амалга

оширилмоқда. Жумладан, сайлов тизимини такомиллаштиришга қаратилган қонунлар қабул қилинди, Конституциямиз ва қатор қонунларга ўзгартиш ва қўшимчалар киритилди. Бунинг самарасида сайловларнинг халқаро нормаларга тўла мос ҳолда ўтказилишини таъминлайдиган мукамал қонунчилик базаси шаклланди.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси ва маҳаллий Кенгашларга сайловлар ана шундай ривожланган шароитда, демократик принципларга тўла мос равишда ўтди. 2014 йил 21 декабрда бўлиб ўтган ушбу тадбирда аҳолининг сиёсий онги ва фаоллиги ортиб бораётгани намоён бўлди.

Шу кунларда халқимиз яна бир муҳим сиёсий воқеа — Ўзбекистон Республикаси Президенти сайлови арафасида турибди. Мамлакатимизда бу тадбирга катта тайёргарлик кўрилди. Сайлов кампанияси миллий қонунчилигимиз ва халқаро демократик тамойилларга тўла мос равишда олиб борилмоқда. 29 март кунини халқимиз ўз хоши-иродасини эркин ифода этиб, мамлакатимиз тинчлиги ва тараққиёти, фарзандлари келажаги учун овоз беради.

— Ҳиндистон ва Ўзбекистон халқларининг тарихи туташ, маданияти ўхшаш, — дейди Ҳиндистон Республикасининг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва мухтор элчи Викрам Кумар Дораисвами. — Бундай яқинлик мамлакатларимиз ўртасидаги ҳамкорликни ҳар томонлама ривожлантиришда муҳим омил бўлмоқда. Наврўз шарқона йилбоши ҳисобланади. Шу боис бу кун ўзаро дўстлик ва ҳамкорлигимиз янада мустақамланишини ният қилмоқданам. Бу йил халқларимизга янги-янги муваффақиятлар, бахт ва фаровонлик олиб келсин. Наврўз барчамизга муборак бўлсин.

Наврўзнинг руҳи ва фалсафасида тенглик ва тотувлик, меҳру оқибат, хайру саховат мужассам. Наврўз кунларида эл-улус очиқ юз билан бири-бирдан хабар олади. Бемор-

лардан ҳол-аҳвол сўрайди. Ёши улуг инсонларни эъзозлаш, кўмакка муҳтожларга бегараз ёрдам бериш кенг тус олади.

Президентимиз ташаббуси билан 2015 йил мамлакатимизда Кексаларни эъзозлаш йили, деб эълон қилиниши ёши улуг инсонларга алоҳида хурмат-эҳтиром кўрсатиш, уларнинг оғирини енгил қилиш, саломатлигини асраш, бой ҳаётини тажрибасидан ёшлар камолоти йўлида самарали фойдаланиш халқимизнинг эзгу қадриятига айланганини яна бир бор тасдиқлади.

Иқтисодиётимизнинг жадал ва барқарор ривожланаётгани аҳоли турмуш даражаси ва сифатини муттасил оширишга асос бўлиб хизмат қилмоқда. Ҳар йили уруш қатнашчилари ва фронт ортида меҳнат қилганларга бепул тиббий хизмат кўрсатилмоқда, улар санаторий-курортларда даволанмоқда, бошқа зарур воситалар билан таъминланмоқда.

Жорий йилда бу борадаги ишлар кўлами янада кенгаймоқда. Президентимизнинг 2014 йил 13 октябрдаги "1941-1945 йиллардаги уруш ва меҳнат fronti фахрийларини ижтимоий қўллаб-қувватлашни янада кучайтириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги фармони, "Кексаларни эъзозлаш йили" Давлат дастурида жорий йилда амалга ошириладиган хайрли ишлар белгилаб берилган. Мазкур дастур кексаларнинг ҳаётини янада яхшилаш, уларни моддий ва маънавий қўллаб-қувватлаш кўламини кенгайтириш, ёши улуг инсонлар, айниқса, уруш ва меҳнат fronti фахрийларига ижтимоий, пенсия таъминоти ва тиббий хизмат кўрсатишни такомиллаштириш, оила ва жамиятда уларнинг ўрнини мустақамлашга қаратилган.

Наврўз ободлик, ораста-лик, меҳр-оқибат, хайру саховат айёмидир. Халқимиз бу йил ҳам байрамни ана шу эзгу тамойилларга мувофиқ кутиб олмоқда. Баҳорнинг дастлабки кунларидан юртимизда ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш ишлари авжга чиқди.

Байрам арафасида янги уй-жойлар, корхоналар, тиббиёт ва ўқув муассасалари, хизмат кўрсатиш шохобчалари фойдаланишга топширилди. Бу иншоотлар Ватанимиз чиройига чирой қўшади, юртдошларимизнинг турмуш тарзини янада яхшилашга хизмат қилади.

Майдон узра таралган куй-қўшиқларда Наврўз, Ватан, тинчлик, ёшлик, севги ва садоқат тараннум этилади...

Қиру адирларда, кўча ва хиёбонларда дилларни эркалаб баҳор сабоси таралмоқда, юртимиз бўйлаб Наврўз нашидаси кезмоқда. Шаҳар ва қишлоқларимизда, бепоён дашту далаларда байрам шодиёналари, сайиллар давом этмоқда.

**Анвар САМАДОВ,
Дилшод КАРИМОВ,
ЎЗА мухбирлари**

Сарвар ҲУМОНОВ, Аъло АБДУЛЛАЕВ (ЎЗА) олган суратлар.

“АҚЛЛИ СВЕТОФОР”, ВЕБ-РЕПЕТИТОР ВА ҲАРАКАТ ЛАНУВЧИ ЧИРОҚЛАР

бундай маҳсулотларни ўзбек талабалари яратмоқда

(Давоми, бошланиши 1-саҳифада)

Ёш рационализаторлар меҳмонларни камондан ўқ отиш ҳамда от чоптириш имконини берувчи мобил телефон ўйинлари, “ақлли светофор”, ҳаракатланувчи чироқлар, Wi-Fi тизимида масофадан бошқарилувчи мини робот, андроид автомобил, кўп функцияли интернет-дўконлар, веб-репети-тор каби интеллектуал маҳсулотлар билан ҳайратга солди. Ҳарқалай, бундай ижод намуналари АКТ соҳасида фаолият кўрсатаётган бизнес вакиллари ҳам бефарқ қолдиргани йўқ. Икки кун давомида кўргазмага 120дан ортиқ давлат ва хўжалик бошқаруви органлари, корхона ва ташкилотлардан ўнлаб мутахассислар ташриф буюргани эса тадбирнинг кўлами ва аҳамиятини янада яққол кўрсатди. Яна бир муҳим жиҳат шундаки, талаба-ёшлар улар билан мулоқот қилиш асносида корпоратив алоқа боғлаш имконига эга бўлди. Бу эса ихтиро ва ишланмаларни келгусида амалиётга жорий этиш йўлида қўйилган дастлабки ишончли қадамдир.

Бошқа томондан кўргазма Тошкент ахборот технологиялари университетидаги таълим жараёнининг самарадорлиги ва амалиёт билан нечоғлик уйғунлашганини ҳам кўрсатди. Масалан, дастурий инжиниринг ҳамда телекоммуникация технологиялари факультетлари (дарвоқе, бу икки таълим йўналиши университетда янги очилган) талабалари биринчи курсданоқ лаборатория ёки мустақил иш сифатида кичик ихтиролар қила бошлайди.

— ТАТУда ҳар бир ўқитувчи қисман амалиётчидир, — дейди тизимли ва амалий дастурлаш кафедраси лаборанти Александр Лим. — Масалан, биз турли ташкилотлар буюртмалари асосида веб-маҳсулотлар яратамиз. Бу фаолиятга бакалавр ва магистрантларни ҳам жалб қиламиз, албатта. Кўргазмада охириги ишларимиздан бўлган самокатлар, аёллар косметикаси ҳамда уй учун аудио техника маҳсулотлари сотиладиган учта интернет-дўконни тақдим этдик. Ҳозир бу турдаги сайтларга талаб анча катта. Чунки интернет савдолари дунё бўйича оммалашган. Интер-

нет-маркетинг юртимизда ҳам ривожланмоқда. Айтиш керакки, веб-дастурлаш фақат техник билим ва кўникмаларни талаб қилувчи иш эмас. Ҳар бир дастурий маҳсулотни яратиш устида жамоа бўлиб меҳ-

нат қилинади. Кимдир сайтнинг техник таъминотини ўйлайди, бошқа одам дизайнини яратади, яна биров маҳсулотни глобал тармоқда оммалаштириш чораларини излайди. Кўргазма ҳали ўқишни битирмаган, лекин кўп нарсаларга иқтидори бор ёш дастурчи-

каб бўлмаган ҳаракатларни бажара олади. Масалан, юриши, ўнг-чапга бурилиши, ўтириб-туриши мумкин. Қурилмага симсиз интернет сигналларини қабул қилувчи датчик ҳам ўрнатилди. Бу эса роботни нафақат компьютер, балки мобил телефон орқали бошқаришга изн беради.

Дастурий инжиниринг факультети магистранти Юсуф Ҳамроқулов кўргазмада тақдим этган маҳсулоти билан дастурчи нафақат давлат ва тижорат, балки миллат равнақиға ҳам хизмат қила олишини исботлади. Тенгдошимиз болалар учун “Алпомиш” миллий ўйинлар коллекциясини яратган. Барча ўйинларни Android платформасидаги смартфонларга юклаб олиш мумкин.

— Компьютер ва телефон ўйинлари замонавий ёшларни энг кўп қизиқтирувчи дастурий маҳсулотлар сирасига киради, — дейди Юсуф. — Бундай ўйинлар жуда кўп бўлишига қарамай, афсуски, аксарияти зарарли ғояларни тарғиб этмоқда. Курсдош дўстим билан масаланинг тарбиявий томонига эътибор қаратдик. Ахир халқимизда азалдан эр кишига ярашадиган кўпқари, кураш, арқон тортиш каби кўплаб миллий спорт турлари ва ўйинлар шаклланган. Майлида, бугунги ўзбек боласи уларни бевосита бўлмаса ҳам, ақалли мобил телефонида ўйнаб, ўргансин. “Алпомиш” ўйини уч босқичдан иборат. Ҳар бир босқичда камондан ўқ отиш, от чоптириш, кураш тушиш каби шартлар киритилган. Албатта, ўйиннинг фойдаланувчилар учун қизиқарли, қулай ва эсда қоларли бўлишига алоҳида аҳамият қаратдик. Дизайн учун ёрқинроқ рангларни танлаб, бола психологиясига мос келишига ҳаракат қилдик.

Эътиборимизни тортган навбатдаги инновацион лойиҳа электротехника соҳасига тааллуқли. 3-курс талабалари Соҳиб Абдухалилов ва Дилмуродов

Дилмуродов йўллардаги тирбандликни бартараф этувчи “ақлли светофор”ларни ишлаб чиқди.

— Пойтахтимиз кўчаларига рақамли видеокамералар ўрнатилмоқда, — дейди Соҳиб Абдухалилов. — Биз улар билан ёнма-ён турган светофорлар зонасига автотранспорт трафиғини ҳисоблайдиган детекторлар ўрнатишни таклиф қиялдимиз. Детектор муайян полосадан нечта машина ўтаётганини қайд этади ва маълумотларни мастер контроллерга узатади. Йўлда тирбандлик ҳосил бўлган тақдирда контроллер светофорга яшил чироқни ёқиб тўғрисида кўрсатма беради. Мазкур тизим тўлиқ автоматлаштирилган бўлиб, фақат компьютер ёрдамида бошқарилади. Келгусида юртимизда “ақлли светофор”лар татбиқ этилишига ишончим комил.

Кўргазма якунида сара ишлар муаллифлари аниқланди. «Энг яхши мобил илова» номинациясида Шохин Тоғаев маданий ва тарихий қадриятларимизни тарғиб этувчи Obida дастурий таъминоти учун, «Энг яхши веб-илова» номинациясида Дилафрўз Норқобилова CodEDU дастури учун, «Энг яхши Windows илова» номинациясида Хусанбой Убайдуллаев e-Lug'at электрон луғат дастури учун, «Энг яхши техник ишланма» номинациясида Шохрух Бегматов андроид автомобили учун, «Энг қизиқарли техник ишланма» номинациясида Икром Парманов ТАТУ роботи учун, «Амалиётга жорий этилган энг яхши ишланмалар» номинациясида Аваз Туропов ҳарорат ва намликни ўлчовчи датчиклари билан 1-ўринга сазовор бўлди.

Ғолиблар махсус сертификат ва қимматбаҳо совғалар билан тақдирланди.

Наргиза УМАРОВА,
“Turkiston” муҳбири.
Муаллиф олган суратлар.

“Kamolot” loyihalari

ҲАР БИРИ БИР АСАР

Бекобод шаҳридаги Ёшлар марказида қўл меҳнати асосида яратилган амалий санъат асарларининг анъанавий кўргазмаси бўлиб ўтди. Унда «Камолот» ЁИХ шаҳар кенгаши қошидаги «Ёшлар ижтимоий хизматлари маркази» тўғарақлари аъзолари, ёш хунармандлар ўз ишлари билан қатнашди.

Ижодкор ёшларни қўллаб-қувватлаш ва рағбатлантиришга қаратилган мазкур лойиҳа Ҳаракатнинг шаҳар кенгаши ҳамда «Ўзметкомбинат» АЖ касаба уюшмаси ҳамкорлигида тўртинчи бор амал-

га оширилмоқда. Тадбирнинг очилиш маросимида Бекободда хунар ўрганаётган ёшлар сафи тобора кенгайиб бораётгани алоҳида таъкидланди.

Бу галги кўргазма декупаж (турли бу-

юмларга декоратив безак бериш техникаси), квиллинг (қоғоз бурмаларидан композициялар яратиш санъати), либос дизайни, мунчоқчилик, каштачилик, тўқувчилик, рассомлик, асаларичилик каби йўналишларни ўз ичига қамраб олди. Жамоатчилик хулосасига кўра, ижод намуналари энг ёрқин ва қизиқарли деб топилган 21 нафар йигит-қиз ташкилотчилар томонидан диплом ва эсдалик совғалар билан тақдирланди.

Кўргазма сўнггида “Ёшлар ижтимо-

ий хизматлари маркази” ташаббуси билан Ёшлар марказида хунармандлар бурчаги ташкил этилиб, унга ҳар бир иштирокчи ўз коллекциясидаги биттадан буюмни тортиқ этди.

Мадина МИРЗААХМЕДОВА

Buyuk ajdodlarimiz

Илм осмонининг сўнмас юлдузи

2014 йилнинг 15-16 май кунлари Самарқанд шаҳрида ўтказилган “Ўрта асрлар Шарқ алломалари ва мутафаккирларининг тарихий мероси, унинг замонавий цивилизация ривожига даги роли ва аҳамияти” мавзусидаги халқаро анжуманда Юртбошимиз Ватанимизда яшаб, жаҳон илму фани, маданияти ривожига улкан ҳисса қўшган олим фозиллар тўғрисида сўзлар экан, ёшларга мурожаат қилиб, биз буюк аждодларимиз билан фахрланишимиз, гурурланишимиз керак, шу билан бирга фақат гурурланибгина қолмай, ўзимиз ҳам, худди улар каби, мана шу бебаҳо меросга ўз ҳиссамизни қўшмоғимиз лозим, дея даъваткор мулоҳаза билдирган эди.

Шундай нуфузли анжумани Самарқанддек шаҳарда ўтказилгани бежиз эмас, албатта.

Самарқанд азалдан жаҳон илм-фанининг марказларидан ҳисобланган, қанча-қанча кашфиётларга, ихтироларга ватан бўлган, не-не алломалар унинг тупроғини кўзига суртиб, мадрасаларида таълим олган дейсиз! Мирзо Улуғбек ана шундай улуг зотлардан биридир.

Мазкур халқаро конференцияда таъкидланганидек, Мирзо Улуғбек буюк астроном олим сифатида Галилей, Жордано Бруно каби даҳолар билан бир қаторда туради. У теориялар сулоласининг энг кўзга кўринган давомчиларидан бўлиб, мамлакатга раҳбарлик қилган даврида бобоси Амир Темурнинг маърифатпарварлик ва инсонпарварлик ғояларига асосланган сиёсатини давом эттирди. Пойтахт Самарқанд дунёнинг илм-фан ва маданият маркази сифатидаги ўрнини мустаҳкамлади.

Истиклол фарзанди, ёш толиби илм сифатида тарихий манбаларни ўрганиш, турли даврларда яшаган олимларнинг Улуғбек ҳақидаги фикрлари билан танишиш асносида шундай хулосага келди: дунёда подшоҳлар, қироллар, императорлар кўп ўтган, аксариятининг номини муайян давлат ёки ҳудудга ҳукмдорлик қилган одам сифатидагина эслайдилар. Аммо ҳаёти давомида нафақат ўз халқи ва юрти, балки бутун жаҳон, инсоният бахту иқболи учун жон койитган, илм-фан равнақига хизмат қилган, маърифатпарвар, юксак маънавият соҳиблари бўлган чинакам фидойи давлат бошлиқлари номи ҳамиша авлодлар томонидан чексиз эҳтиром ва муҳаббат билан тилга олинади. Мирзо Улуғбек худди ана шундай меҳр, эҳтиромга сазовор шахслардан экани шубҳасиздир.

Барча даҳолар сингари бу бобокалонимизнинг бугунги ёш авлодга ўрнак бўладиган хислатлари бениҳоя кўп. Авваламбор, у киши беш-ўн ёшлариданоқ ғоятда тарбияли, одоли бола сифатида меҳр-эҳтибор қозонган эди. Амир Темурдек донишманд бобоси, Сароймулкхонимдек оқила момоси тарбиясини олгани, қолаверса, ўзидаги тугма фазилатлар туфайли хушхулқ, гўзал сифатлар эгаси бўлиб

камол топди.

Бобомиз ёшлигиданоқ зехни ва хотирасининг ўткирлиги билан ажралиб турган. Масалан, 5 ёшидан бошлаб у зот диний ва дунёвий билимларни эгаллаган. Шу ўринда буюк олим хотираси билан боғлиқ бир воқеани эслайлик.

Мирзо Улуғбек салтанат ва мадраса ишларидан бўш вақтларида овга чиқиб турар, бироқ бошқаларга ўхшаб бунга фақат кўнгилхушлик воситаси сифатида қарамас, шикор тафсилотларини, овлаган жониворларини, уларнинг тур ва хилларини, ов санасини махсус дафтарга ёзиб борар эди. Бир кун ана шу дафтар йўқолиб қолади, қанча изла-масин, ҳеч ким уни топа олмайди. Сарой хизматчиларидан тортиб, вазирлар, шохнинг энг яқин кишилари бу ҳодисадан қаттиқ хавотирга тушади. Лекин Улуғбек ҳеч кимга таъна қилмайди ва ҳузурга котибларни чорлаб, ов дафтаридаги қайдларнинг мазмунини айтиб ёздирди. Орадан бир мунча вақт ўтгач, эски дафтар топилади. Қайта тикланган дафтар билан эскисини солиштирган котиблар ҳайратда қолади. Улар деярли бир хил эди.

У зот қарийб қирқ йил мобайнида Мовароуннаҳр диёрининг донишманд ҳукмдори сифатида халқнинг азалий орзуси — тинчлик, тотувлик, илм-фан ва маданиятни тараққий топтириш йўлида улкан шижоат ва матонат кўрсатди. 1417 — 1430 йиллар орасида унинг раҳнамолигида Самарқанддаги Регистон майдонида улкан мадраса, хонақоҳ, ҳаммом бунёд этилди. Мадрасада юздан ортиқ талаба таҳсил олган. Талабаларга ислом илмлари, математика, геометрия, тиббиёт, тарих, география, адабиётдан сабоқ берилган. Ушбу олий таълим муассасасига Шарқнинг энг улуг олимлари мударрис сифатида жалб этилган. Мавлоно Шамсуддин Муҳаммад Хавофий, Фиёсиддин Жамшид Коший, Қозизода Румий, Али Қушчи мадрасанинг энг машҳур ўқитувчилари бўлган. Вақт топиб Улуғбекнинг ўзи ҳам талабаларга дарс ўтган. Бу ҳам алломанинг нақадар бағрикенг, камтарин фазилатли инсон бўлганига далилдир.

Шунингдек, унинг даврида Самарқандда расадхона қурилди. Бу эса олим фаолиятининг янада баракали кечи-

шига асос бўлди. Мирзо Улуғбек расадхонадаги илмий изланишларининг маҳсули сифатида “Зижи жадиди Кўрагоний” асарини битди. Бу китоб астрономия фанининг назарий ва амалий масалаларини ўзида мужассамлаштирган. Унинг юлдузлар жадвалидан 1018 та юлдуз ўрин олган. Маълумотларга кўра, “Зиж”нинг 100га яқин форсий ва 15дан ортиқ арабий нусхаси мавжуд. Ўрта асрларда ёзилган ҳеч бир астрономик ёки математик асар бунчалик кенг маълум бўлмаган. Бугина эмас, буюк аждодимизнинг мазкур асари дунёнинг кўплаб тилларига таржима қилиниб, дарслик сифатида ўрганиб келинган ва ҳамон асосий қўлланмалардан ҳисобланади.

Шу каби маълумотларни ўқиганда, бугун кўплаб тенгдошларимизнинг математика, кимё, астрономия, информатика каби соҳаларда эришаётган ютуқлари, олиб бораётган изланишлари беихтиёр кўз ўнгимизга келади. Бироқ ҳали олдимизда турган вазифалар ҳам кўплигини ўйлаймиз. Масалан, Муҳаммад Мусо ал-Хоразмий, Абу Райҳон Беруний, Абу Али ибн Сино, Мирзо Улуғбек, Алишер Навоий, Заҳриддин Муҳаммад Бобур каби дунё тан олган ватандошларимиз ҳақида ўқиганмиз, асарлари тўғрисида маълумотларга эгамиз. Мана, Навоийнинг кўп жилдлик асарлари чоп этилиб, ўқувчилар кўлига етиб борди. Заҳриддин Муҳаммад Бобурнинг «Бобурнома» асари қайта-қайта нашр этилмоқда, ҳатто унинг ҳозирги ўзбек тилига табдил қилинган варианты ҳам китоб ҳолида шахсий кутубхоналаримиздан жой олди. Уларни қайта-қайта ўқиб, ҳар гал қалбимизда бир ифтихор туямиз, ҳам завқ, ҳам маънавий озуқа оламиз. Бобур энциклопедияси тайёрланиб нашр этилгани ҳам эътирофга лойиқ улкан ишдир. Аммо негадир Ибн Сино, Беруний, Хоразмий асарлари ҳақида бундай фикрларни айта олмаймиз. Масалан, китоб дўконларида Ибн Сино асарлари йўқ деб бўлмайди, бор, фақат улар ниҳоятда кам. Ёки Берунийнинг «Масъуд қонуни», «Ҳиндистон» каби машҳур асарлари тўғрисида кўпчилик ёшлар фақат эшитган ёки қисқа маълумотларнигина ўқиган. Китоб дўконларида бу алломаларимизнинг биз ҳамиша фахрланиб тилга оладиган китоблари ниҳоятда кам. Ҳозирда илмий тадқиқот билан шуғулланувчи ёшлар улуг аждодларимизнинг бебаҳо илмий ва адабий меросидан тўлақонли баҳраманд бўлиши учун янада фидойилик талаб этилади.

Наргиза САТТОРОВА,
Камолитдин Бехзод
номидаги Миллий
рассомлик ва дизайн
институтининг
санъатшунослик
факультети талабаси

Vatan himoyasi — muqaddas burch

Мудофаа вазирлигининг Маънавият ва маърифат марказида ҳарбий округ қўшинлари қўмондонлари, бирлашма, қўшилма, қисм командирлари ва муассаса бошлиқларининг шахсий таркиб билан ишлаш бўйича ўринбосарлари иштирокида семинар бўлиб ўтди.

Муҳими — ҳарбий интизом

Тарбиявий ишлар ва шахсий таркибни ахлоқий-руҳий жиҳатдан тайёрлаш самарадорлигини янада ошириш ва қўшинлар кундалик фаолиятига таъсирини кучайтириш борасидаги долзарб масалаларга бағишлаб ўтказилган семинарда Мудофаа вазирлиги қўшинларида тарбиявий ишларни такомиллаштириш, шахсий таркибда юксак маънавий-ахлоқий ва ватанпарварлик фазилатларини шакллантиришга қаратилган ишларнинг самарадорлигини ва таъсирчанлигини оширишга оид долзарб масалалар муҳокама қилинди. Шунингдек, кундалик хизмат фаолиятида шахсий таркибни ахлоқий-руҳий жиҳатдан тайёрлашнинг самарали услубларини ўрганиш, шахсий таркиб билан ишлаш бўйича командир ўринбосарларининг профессионал тайёргарлигини ошириш ва услубий кўникмаларини такомиллаштириш борасида фикр алмашилди.

— Семинарда эришилган ютуқлар ва бажарилган ишлар сарҳисоб қилиниб, қўшинларда тарбиявий ишлар тизимини янада такомиллаштириш, шахсий таркиб ўртасида маънавий-ахлоқий муҳитни янада барқа-

дорлаштириш, ҳарбий интизом ва ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлаш, қўшинларнинг жанговар шайлигини таъминлаш бўйича билим ва малакамизни оширдик, — дейди Шимолифарбий ҳарбий округ қўшинлари қўмондони ўринбосари, подполковник Искандар Маллаев. — Жойларда шахсий таркиб, ҳарбий хизматчилар ва уларнинг оила аъзолари ўртасида маънавий-маърифий йўналишда тарғибот тадбирларини олиб бораемиз. Бу борада Мудофаа вазирлиги ҳузуридаги Жамоатчилик кенгаши, фахрийлар ишлари бўйича кенгаш аъзолари ҳамда қатор жамоат ташкилотлари ҳамкорлигида ўтказилаётган тадбирлар ўз самарасини бермоқда.

Семинарда Мудофаа вазирлигининг масъул офицерлари, Республика Маънавият тарғибот маркази ходимлари, олий таълим муассасаларининг профессор-ўқитувчилари, психологлар, шунингдек, вазирлик ҳузуридаги Жамоатчилик кенгаши аъзолари ва фахрийлар ишлари бўйича кенгаш ходимлари ўз маърузалари билан иштирок этди.

Рустам ЮСУПОВ,
«Turkiston» мухбири

“Kamolot” loyihalari

Қўшқўпирга бўш иш ўринлари ярмаркаси

Қўшқўпир туманидаги маданият ва истироҳат боғида касб-хунар коллежлари битирувчилари учун бўш иш ўринлари ярмаркаси бўлиб ўтди.

Лойиҳа туман ҳокимлиги, прокуратураси, ички ишлар, маданият ва спорт ишлари бўлимлари, бандликка кўмаклашиш ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш маркази, “Камолот” ЁИХ туман кенгаши ҳамкорлигида амалга оширилди. Унда тумандаги барча корхона ва ташкилотлар бўш иш ўринлари билан қатнашди. Бу имкониятлар билан 300 нафардан ортиқ ўқувчи танишди.

Ярмарка давомида ёш хунармандлар яратган ижод намуналарининг кўргазма-савдоси ҳам ташкил этилди.

Ихтиёр ТОЖИБ,
“Камолот” ЁИХ Қўшқўпир тумани кенгаши
бош мутахассиси

Adabiyotga e'tibor — ma'naviyatga, kelajakka e'tibor

ОЗОД, ОБОД ДИЁР БАРЧАМИЗНИКИ!

ОБОД ДИЁРИМГА

Бу диёр ягона, бу тоғлар тенгсиз,
Бу юрtdа хуррият, тинчлик барқарор.
Узи каби кўркам, агар билсангиз,
Бу ўлкада Наврўз — фасли навбаҳор.

Нақадар сеvimли бу азиз диёр,
Оналар меҳрига йўғрилган ошён.
Бу юрtnинг энгилмас ўғлонлари бор,
Бу юрtdа ҳаммиша эъзозда инсон.

Ўзбекистон деса диллар қувнайди,
Озод юрт, обод юрт, гўзал чаман бу,
Мана, биз, куйлаймиз, дунё тинглайди.
Фарзандлари бир жон, бир тан Ватан бу.

Толе осмонига қиламиз парвоз,
Шу осмон, шу макон — гулшан бизники.
Ватанни ҳаммиша айлаймиз эъзоз,
Она Ўзбекистон барчамизники!

**Мафтуна ЮСУПОВА,
Яккабоғ тумани ахборот техно-
логиялари касб-хунар коллежи
ўқувчиси**

УВАЙСИЙ ИЗДОШЛАРИ

Ҳайрат бўстонида улғаяр ашбор,
Кўнгли осмонида хуришиди анвар,
Латофатда тенгсиз, қалби беғубор,
Чаманга айланар босган излари,
Отин Увайсийнинг издош қизлари.

Ватанни улуғлар, мадҳ этар шонин,
Меҳру вафо учун баҳи этар жонин,
Эзгуликка сарфлар ҳар дам, ҳар онин,
Кўнглини илтифат айтган сўзлари,
Отин Увайсийнинг издош қизлари.

Қалбидан мурувват кулиб боқади,
Нафис ҳаё ила дилни ёқади,
Шеърда энг шаффоф туйғу оқади,
Ойга менгзар ҳусни, ёниқ кўзлари,
Отин Увайсийнинг гўзал қизлари.

Ҳар элнинг дилбару раънолари бор,
Марғилонда ундан барнолари бор,
Самимий сўзларнинг маънолари бор,
Дилга қувват эрур айтган сўзлари,
Отин Увайсийнинг издош қизлари.

**Саидхон ҲАФИЗОВ,
Марғилон шаҳридаги Жаҳон Отин
Увайсий адабий тўғараги аъзоси**

ОНА АЛЛАСИ

Соҳир садо оҳанг тутар,
Борлик бир зум ғамни унутар,

Завқи юрак тубига етар,
Алла айтган чоғда оналар.

Тин олади шу онда шамол,
Ҳар сатрида мужассам камол,
Кўндан ўйчан термилар ҳилол,
Алла айтган чоғда оналар.

Бу оҳангда ғурур бор, ғурур!
Она мағрур, ки бола мағрур,
Тебранади булутлар масрур,
Алла айтган чоғда оналар.

Она меҳри сатрларга жо,
Муқаддасдир бу бешиқ, маъво,
Оҳанг эмас, янграйди дуо,
Алла айтган чоғда оналар.

**Муслима АБДУСАЛОМОВА,
Жаҳон Отин Увайсий адабий
тўғараги аъзоси**

...ГА

Эй гул, бўйинг етганин,
Биров билиб қолмасин.
Сепинг битиб қолганин,
Биров билиб қолмасин.

Шошилмагин, шошқалоқ,
Кўнглимдаги қизғалдоқ,
Ёноқларинг ёнганин
Биров билиб қолмасин.

Қошларингни учирма,
Учиб кетмасин сурма,
Тонгда ўсма қўйганин
Биров билиб қолмасин.

Минг ўргилай бўйингдан,
Совчи тинмас уйингдан,
Ажойиб қиз эканин
Биров билиб қолмасин.

Деворда ҳам қулоқ бор,
Дарада бир булоқ бор,
Сувга тушинг айтганин
Биров билиб қолмасин.

Мен аҳдимдан қайтмайман,
Лек онамга айтмайман,
Сенга меҳрим борлигин
Биров билиб қолмасин.

Майда ўриб сочингни,
Қирқ жуфт қалдирғочингни,
Бўйинг етиб қолганин,
Сепинг битиб қолганин,
Биров билиб қолмасин.

**Абдулҳай РАҲИМ,
Жаҳон Отин Увайсий адабий
тўғараги аъзоси**

ВАТАН

Она юртим, асалому алайкум!
Қалбимда асраган бокира туйғум,
Борлигимсан, сени жон қадар суйғум,
Боболар маскани, жоножон Ватан.

Сен бешиқ тебратдинг, мадҳиянг — алла,
Меҳринг дунёсидан яралган олам,
Толе қуёшимсан, нурафшон маскан,
Кўнглим чирғисан, онажон Ватан.

Сен учун ёзганим, шеърларим бисёр,
Сен учун юрагим уради такрор,
Менга бундан ўзга яна не даркор,
Дилимдаги гўзал шеъримсан, Ватан!

**Матлуба СОДИҚОВА,
Жаҳон Отин Увайсий адабий
тўғараги аъзоси**

ГУЛ ФАСЛИ

Баҳор, илҳомимга сарчашма ўзинг,
Бу мурғак қалбимга баҳи этдинг зиё.
Варрақлар — осмоннинг юзидаги хол,
Таширфинг туйғули яшнайди дунё.

Гулларинг кўз очар тонготар чоғи,
Дарахларнинг турфа либоси.
Бодом, гулинг бунчалар гўзал,
Менимча, бу — баҳор жислоси.

**Машҳура ФОЗИЛОВА,
Жаҳон Отин Увайсий адабий
тўғараги аъзоси**

АЗИМ САМАРҚАНД

Заминнинг сайқали, тарих эшиги,
Боғларин ҳавоси жаннатга монанд.
Бу ер ажодларнинг қутлуғ бешиги,
Қадим ва навқирон — азим Самарқанд.

Ватан иси келар иссиқ нонидан,
Нок узумидан томар асал, қанд.
Саболар елади тўрт томонидан,
Қадим ва навқирон — азим Самарқанд.

Осмони мусаффо, тоза ҳавоси,
Халқи суханидек ширин ҳалвоси,
Бунда таралади Шарқнинг навоси,
Қадим ва навқирон — азим Самарқанд.

Ўтмишдан сўйлайди кўҳна минорлар,
Кўрқига кўрк кўшар, бобо чинорлар,
Жаҳон сайёҳларин бағрига чорлар,
Қадим ва навқирон — азим Самарқанд.

Бу юрtdа Темурнинг излари қолган,
Бухорий бобонинг сўзлари қолган,

Парвардигорим ҳам хўб назар солган,
Қадим ва навқирон — азим Самарқанд.

**Иззатулло АБДУВОҲИТОВ,
Самарқанд шаҳри**

ҚИШЛОҒИМ

Олисдасан, соғиндим жуда,
Ёниқ меҳрим бағрим доғларми?
Наҳот, борсам, кўрмайман қайтиб
Маънос қолган қизғалдоқларни?..

Мени бунда суяб юрган куч,
Қишлоқ берган дуолар эрур.
Дилим безган қуп-қуруқ кўзлар
Ҳисларидан жудолар эрур.

Соғинаман, баъзан бўғзимга
Сизгандайин бўлади кўз ёш.
Шаҳарларда нега, билмадим,
Кўп эртароқ уйғонмас қуёш.

Бегонадек ҳис қилсам ўзин
Қалбга чексиз соғинч қуйилар.
Шунда қишлоқдаги ҳар нарса
Мўъжизадек бўлиб туюлар.

Юраклари содда одамлар
Кўз олдидан бир-бир ўтади.
Она қишлоқ, кутгил, бораман,
Соғинч қўлларимдан тутлади.

**Фаррух КЕНЖАЕВ,
Муборак ижтимоий иқтисодиёт
коллежи ўқувчиси**

МЕҲНАТ ҲАҚИДА

— Боғимизда атиргул,
Очилибди, онажон!
Қизик, ранг ва ифорин
Қайдан олар у ҳар он?

— Сенга айтсам, сингилжон,
Табиатнинг диди бу.
Ҳидга келсак, боғбонлар
Меҳнатининг ҳиди бу.

Билсанг, асл гўзаллик,
Меҳнат билан яралар.
Меҳнат қилган инсондан,
Гулнинг ҳиди таралар.

— Она, мен ҳам гул экай,
Фунчалар кулиб турсин.
Мендан ҳам чин меҳнатнинг
Ифори келиб турсин.

**Дилнавоз НАЖИМОВА,
Чирчик академик лицейи
ўқувчиси**

Dildagi gaplar

Ғурсат ганиматдир...

Қир-адирларда кўй боқиб юрган кезлари у 4-синфда ўқирди. Оиласининг энг кенжа вакили бўлгани боис барча юмушлар унинг зиммасида. Бажармаса ёки бош тортгудек бўлса, акаларидан таъзирини ейди. Дарвоқе, кенжатоининг икки акаси бўлиб, ҳар иккови барваста, басавлат, унинг наздида улар танбал ва ялқов эди. Уй юмушларининг барчасини кенжатоига қолдиради. Ота-онаси жуда меҳрибон, фарзандла-

рини бекаму кўст улғайтирди. Падари бузруквори одатдагидек иш билан овора, тез-тез хизмат сафариди бўлиб туради. Агар уйда бўлса, кенжатоига хонадон “ҳокими”га айланар, ҳатто акалари унинг хизматига кириб, уриб-сўқишга ботинолмасди. Ма-бодо оила бошлиғи икки-уч кун келмаса, кенжатоининг аҳволига вой.

У акалари билан кўй-кўзи, эчки-улоқ боққани адир оша кетади. Акалар эса чўпонлик

бир четда қолиб, ўйинга шўнғиб кетади. Шу боис сигир-бузоқлар олислаб кетса, нукул кенжатоига қайтариб келар, бу ҳолат ўн ва ундан кўп марта такрорланади. Оёқ-қўли чаққон иниси турганда, улар ўрnidан туриб, жон койитишни хоҳламасди-да.

Шоиртабиат болакай ўшанда илк бор қўлига қалам тутиб, шеър ёза бошлади. Бу оламшумул ҳодисада у билан уришиб-ярашиб улғайган акаларининг ҳиссаси катта

бўлса, не ажаб.

Ҳа, умримизнинг олтинга тенг дақиқалари болалик билан боғлиқ. Болалик инсоннинг энг кучга тўлган, навқирон даври, беғубор шўхликларимизнинг дебочаси. “Кенжатоига” — дўстим Мансур Жумаевнинг ёшлигида кўрмаган кунни, қилмаган шўхлиги қолмади ҳисоб. Дил тўридаги ана шундай туйғулар-ла дунё юзини кўрган шеърлари яқинда китобча ҳолида босмадан чикди. Унинг “Олисда-

ги болалик” шеъри ҳам беғубор болалик хотираларидан яралган:

Қор жылғага айланиб,
кетди ҳаёт сойига:
Кетаверди лойланиб
танимаган жойига.
Қорлигидан асар йўқ,
қайга кетди — айтмайди,
У қор бўлиб яшаган
чўққисига қайтмайди...

Умр — оқар дарё. Унинг ҳар бир дақиқаси ғанимат. Умр дафтаридаги муҳрланган ана шундай хотираларни бир-бир варақлаганда, ёшлигимизни беҳуда ўтказмай яшамоқ саодатига не етсин, деймиз...

**Содиқ АБДУЛЛАЕВ,
ЎзДЖТУ талабаси**

Tabiat mo'jizalari

Капалаклар уйи

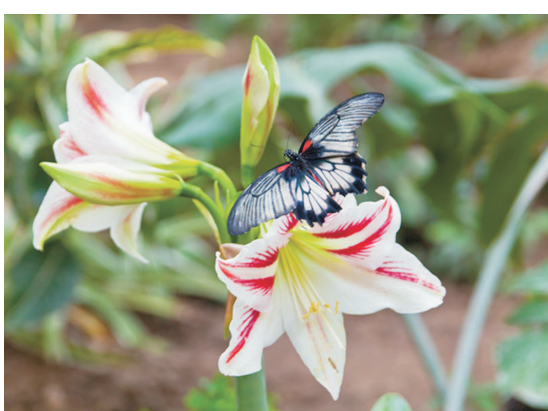
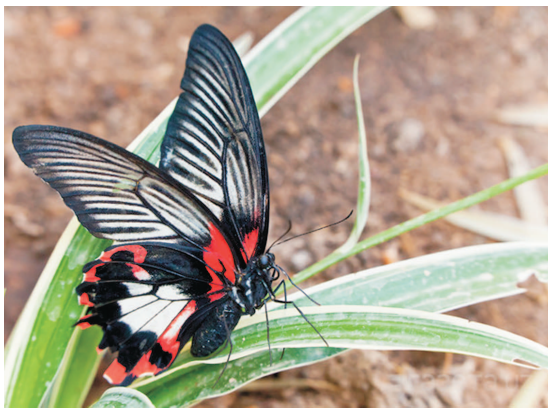
Табият мўъжизаларга бой. Капалак ҳам унинг нафис хилқатларидан бири. Кўкларнинг илик, кўнларига доғлар кўркимга кўрк кўшиб, капалакдек тўвланувчи бу нафис жониворлар барчамизнинг қалбимизга ўзгача завқ, ғашади. Тўлдан ғўлга кўнаётган капалакларнинг хиром айламини кўзатиш мароқли.

Каттаю кичикни шундай гўзалликдан баҳраманд этиш ниятида Тошкент ҳайвонот боғида «ГринГроссервис» масъулияти чекланган жамияти томонидан тропик капалаклар уйи ташкил этилди. Боққа 25 турдаги олти юзга яқин капалаклар келтирилган.

— Жануби-шарқий Осиёнинг Сингапур, Таиланд, Малайзия, Филиппин каби давлатларидан олиб келинган бу экзотик капалакларнинг яшаши учун барча шароит бор, — дейди «ГринГроссервис» МЧЖ директори Муқаддас Шодиёева. — Хусусан, уч қаватли бурама ўрамли павильонда сунъий шаршара барпо қилинган, дарахтлар, гуллар экилган, муносиб иқлим яратилган. Бу ерда +30 даража мўътадил ҳарорат ҳукм суради. Маълумки, бу нафис жонивор ўртача икки-уч кун умр кечиради. Шунинг учун ҳалок бўлган капалаклардан сувенирлар ясашни йўлга кўйдик. Келгусида тропик уйга уларнинг яна янги турларини олиб келиш режалаштирилган.

Тропик капалаклар уйи мутахассисларнинг фикрича, бу нозик жониворлар алоҳида парваришга муҳтож бўлиб, боққа ташриф буюрувчилардан уларга қўл теккизмаслик, қанотларига зарар етказмаслик талаб этилади.

Назокат ҚУРБОННИЁЗОВА,
«Turkiston» муҳбири

ТАКОМИЛЛАШАЁТГАН САБОҚЛАР

Сурхондарё вилояти Термиз шаҳридаги 6-умумтаълим мактабда ёшларнинг ҳар томонлама салоҳиятли инсонлар бўлиб вояга етиши учун барча шароитлар яратилган.

Замонавий ўқув жиҳозлари, компьютер технологиялари билан таъминланган таълим даргоҳида 920 нафар ўқувчи таҳсил олади. 30 дан зиёд фан ва спорт тўғрақлари ташкил этилган. Президентимизнинг 2012 йил 10 декабрда қабул қилинган «Чет тилларни ўрганиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорига мувофиқ, мактабнинг малякали педагоглари хорижий тилларни ўқитишга масъулият билан ёндашмоқда.

СУРАТДА: инглиз тили ўқитувчиси Дилрабо Қобилова ўқувчилар билан машғулот пайтида.

ЎЗА фотомуҳбири Фарҳод АБДУРАСУЛОВ олган сурат.

МУАССИС

«КАМОЛОТ» ЁШЛАР ИЖТИМОЙ
ХАРАКАТИ МАРКАЗИЙ КЕНГАШИ

Газета Ўзбекистон
Республикаси
Матбуот ва ахборот
агентлигида 2007
йил 19 апрелда
№ 0242 рақам билан
рўйхатдан ўтган.

ISSN 2010-6998

БОШ МУҲАРРИР

Каримов
Фахриддин Турдалиевич

Тахрир ҳайъати

Баҳодир Ганиев, Меҳриддин Шуқуров
(бош муҳаррир ўринбосари —
«Turkiston»), Элмурод Нишонов (масъул
котиб — «Turkiston»), Ирина Кочергина
(бош муҳаррир ўринбосари —
«Молодёжь Узбекистана»), Елена
Калинина (масъул котиб — «Молодёжь
Узбекистана»), Рустам Қосимов

Навбатчи
муҳаррир

Юсупов
Рустам
Кўчқорович

Саҳифаловчи

Рўзиев
Зафар
Хусанович

Газета таҳририят компьютер
марказида терилди ва
саҳифаланди.

Таҳририят манзили: 100029, Тошкент,
Матбуотчилар кўчаси, 32.
Телефонлар:
(371) 233-95-97. (371) 233-79-69
e-mail: info@turkiston.uz

«Шарқ» наشريёт-матбаа акциядорлик
компанияси босмахонасида, А-3 форматда
чоп этилди. Ҳажми — 2 босма табок.
Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Индекслар: 203, 3203
Баҳоси келишилган нарҳда.

Буюртма Г-356.
Адади — 11606

Босилга топшириш вақти — 21.00
Топширилди — 21.35
ЎЗА яқини — 21.30

Офсет усулида босилган.

1 2 3 4 5

Мумтоз адабиёт дурдоналари

Алишер НАВОИЙ

Ҳар тунунг қадр ўлубон,
ҳар кунунг ўлсун наврўз!..

Эй юзунг боғи насимида ҳавоий наврўз,
Лаъли тожинг бўлуб ул боғда бўстонафрўз.

Зулфу рухсор ила комимга мени еткурсанг,
Ҳар тунунг қадр ўлубон, ҳар кунунг ўлсун наврўз.

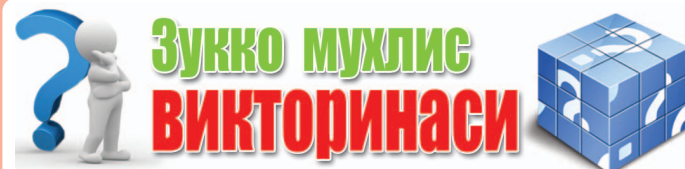
Кўнглум ул лубат илигида гирифтор ўлмиш,
Қушни ул навъики лаъб аҳли қилур дастомуз.

Дарди ҳажринида куяр кўнглуму ўз ҳолимга,
Кишисизликдин ўзумдурмен ўзумга дилеўз.

Даҳр золига кўнгул бермаки, Рустамларни
Мақр ила айлади ожиз бу ситамгора ажуз.

Кўк жафосидин ўлур хобғаҳинг бўз туфроқ,
Бўлса остингда сипеҳр ашҳаби янглиғ кўк бўз.

Эй Навоий, сену Хусрав била Жомий таври
Санъату рангни қўй, сўзда керак дард ила сўз.

IX асрда битилган, XII асрда лотин тилига, XIII асрда кўпгина
Европа тилларига таржима қилинган «Астрономия асослари
ҳақидаги китоб» асарининг муаллифи ким?

- А. Аҳмад Фарғоний
- Ж. Бруно
- Галилео Галилей
- К. Циолковский
- Н. Коперник

Жавобингизни 24 март соат 16:00га қадар 233-79-69, 233-95-97 рақамлари орқали билдиришингиз мумкин. Тўғри жавоб йўллаган муҳлислар номи газетамизда эълон қилинади. Саволларга энг қўл тўғри жавоб топган муштарийлар йил якунида қимматбаҳо совғалар билан тақдирланади.

Ўтган сондаги саволнинг жавоби: От кучи.
Бешариқ туманидан Раҳматхон Саримсоқов, Гулистон туманидан
Одил Дониёров тўғри жавоб йўллади.

Tabassum

«КАМПАРИК»

Бир мақтанчоқ шоирдан сўрашипти:

— Жаҳон адабиётида фавқулодда ўрин тутадиган юзта китобни айтиб бера оласизми?

— Йўқ.

— Эликтасини-чи?

— Йўқ.

— Йигирмата?

— Йўқ. Ахир, мен ҳозирча атиги ўн саккизта китоб чиқарганман, холос.

(«Ичакузар ҳангомалар» китобидан.

Тўловчи ва таржимон Озод Шарафиддинов)

Тлафакқур қимонидан бир қатъа

Дўстимки, душманимга дўстлик қиларкан, уни мен дўст ҳисобламайман. Заҳарга қўшилган шакардан эҳтиёт бўл.

Абу Али ибн Сино